

Apolipoproteiin A1

Apolipoproteiin A1 plasmas (P-apoA1)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor

Telefon 617 1027

Üldiseloostus

Apolipoproteiin A1 (apoA1) on HDL-osakeste põhiline valguline komponent. Ta tagab lipoproteiini struktuurse terviklikkuse ja hõlbustab lipoproteiinide tungimist rakkudesse spetsiifiliste retseptorite kaudu. Olles ensüümi letsitiin-kolesterool-atsüültransferaasi ko-faktor, mängib ta olulist rolli kolesterooli esterifitseerimisel ning sellega HDL osakeste võimes transportida liigset kolesterooli perifeersetest rakkudest maksa. Vt ka HDL-Chol

Näidustused (2)

- Kardiovaskulaarse riski hindamine, perekondliku ning sekundaarse hüperlipideemia diagnoosimine

Referentsvahemik (5,6)

Soovituslik väärtus Mehed > 43 µmol/L

Naised >50 µmol/L

Kliiniline tõlgendus

Vähenenud apoA1 koos kõrgeenenud apoB (vt) tasemega seostatakse kõrgeenenud kardiovaskulaarhaiguste riskiga.

Kontsentratsioon suurenenud:

- Perekondlik hüperalfa-lipoproteineemia
- Maksahaigused
- Rasedus

- Ravimid (statiinid, karbamasepiin, niatsiin, suukaudsed kontratseptiivid, fenobarbitaal)

Kontsentratsioon vähenenud:

- <3,6 µmol/L - Perekondlik hüpoalfa-lipoproteineemia
- Tangier'i haigus (pärilik hüpo-alfa-lipoproteineemia)
- Kolestaas
- Mittekompenseeritud diabeet
- Krooniline neeruhaigus
- Sepsis
- Ravimid (androgeenid, beetablokaatorid, diureetikumid ja progestiinid)

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/plasma
Proovianum	Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	15...25 °C 1 päev 2...8 °C 8 päeva -15...-25 °C 2 kuud
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemetod	Immuunoturbidimeetria
HK kood	66124

Kasutatud kirjandus

1. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns, DE. Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics. 5th ed. US: Elsevier Inc; 2012.
2. Catapano AL, et al. 2016 ESC/EAS Guidelines for the Management of Dyslipidemias. The Task Force for the Management of Dyslipidemias of the European Society of Cardiology (ESC) and European Atherosclerosis Society (EAS). Eur Heart J 2016;37:2999-3058.
3. Mosby. Diagnostic and Laboratory Test Reference. 10 th ed. China: Elsevier Inc; 2011.
4. Reaktiivi infoleht, APOAT, Cobas systems application, 2019-05, V 11.0.
5. Nordestgaard BG, et al. Fasting is not routinely required for determination of a lipid profile: clinical and laboratory implications including flagging at desirable concentration cut-points – a joint consensus statement from the European Atherosclerosis Society and European Federation of

Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. **Eur Heart J**. 2016 Jul 1;37(25):1944-58. doi: 10.1093/eurheartj/ehw152. Epub 2016 Apr 26.

6. Langlois MR, Nordestgaard BG, Langsted A, et al. Quantifying atherogenic lipoproteins for lipid-lowering strategies: consensus-based recommendations from EAS and EFLM. *Clin Chem Lab Med*. 2020;58(4):496-517. doi:10.1515/cclm-2019-1253.

Koostanud Galina Zemtsovskaja, kliinilise keemia labori vanemarst

Viimati uuendatud 18.11.2024